

ARA

- Anderledes Rednings Aktion

Hjælp bonden med at passe på papegøjen – vær sponsor for regnskoven!

Vi er i det sydøstlige Nicaragua, tæt på regnskowsreservatet Indio Maíz. Vi står i kanten af bonden Marco López' majsmark. Skoven damper i morgendisken, der er en fortættet stemning. Pludselig genlyder den stille og fugtige luft af et gennemtrængende skrig – "AAAAHRK" – og man er ikke i tvivl – den grønne ara er i nærheden. To store papegøjefugle dukker ud af disen, flyvende med langsomme, majestætiske vingeslag i perfekt synkronisering. Det er et **magisk** øjeblik!

Af: Jørgen Peter Kjeldsen

Fotos: Jonas Hansen/Nepenthes, Bent & Birthe Pedersen

Vi befinder os i udkanten af det største sammenhængende stykke lavlandsregnskov nord for Amazonas. Her har Nepenthes engageret sig i en anderledes redningsaktion for en truet fugleart. Indio Maíz-reservatet på 2700 km² er den sidste vigtige bastion for denne store papegøje på næsten en meters længde. Udbredelsesområdet for Grøn Ara er enormt stort, det strækker sig fra Honduras i nord til Ecuador i syd, men hovedparten af de blot ca. 2500 individer man mener, der er tilbage, lever her i og omkring Indio Maíz-reservatet.

Bondens dilemma

Langs Indio Maíz' grænse strækker sig en såkaldt bufferzone, hvor mange bønder bor og lever. Fordi der er tale om jord op til et reservat, skal halvdelen af jorden være skov-dækket, men det kniber. Mange bønder har en oprigtig vilje til at beskytte skoven, f.eks. don Marco og doña Cándida López. Men det kan være en svær prioritering at satse på miljørigtige afgrøder, som f.eks. kakao, når familien sulter, børnene mangler sko og tøj, eller der opstår pludselig sygdom, og der skal købes dyr medicin. De små kakaotræer, der plantes i skyggen under større regnskovstræer, begynder måske først at give afkast om flere år. Derfor vælger mange ofte den hurtige løsning, og sælger deres værdifulde træ, som giver en indtægt her og nu. Det går bl.a. ud over den grønne ara.

Den ny kampagne 'ARA' skal samle penge ind i Danmark, penge som skal bruges til at præmiere fattige bønder, som er villige til at beskytte deres skov. I stedet for at sælge træerne til en alt for dårlig pris, får bonden en årlig præmie for at beskytte skoven. Pengene

udbetales som iværksætterydelse, og skal investeres i miljøvenlige afgrøder. En særlig præmie gives til bønder som har et træ med en aktiv rede af Grøn Ara. Præmierne uddeles ved en årlig "papegøjefestival", som er med til at motivere lokalbefolkningen til at beskytte skoven og den grønne ara. Det er planen at kampagnen også skal give bedre muligheder for, at turister kan besøge den grønne aras regnskov, og dermed give indtægter til lokalbefolkningen.

ARA i fare

Grøn Ara er populær, hvilket man godt kan forstå. Det er en stor og farvestrålende fugl med et karismatisk udtryk. Den udstråler eventyr og vild natur. Populariteten har dog ikke været til fordel for araen, tværtimod bidrager den til en yderst usikker fremtid. Ligesom mange andre papegøjer bliver rigtigt mange ara-unger taget fra naturen og sat i bur. Popularitet som kæledyr og maskotter er kun ét af araens problemer. Artsens naturlige levested er moden regnskov – en naturtype

der som bekendt er under voldsomt pres disse år. Store fugle kræver store forhold. Et par grønne araer bruger i gennemsnit over 500 hektar skov, og de yngler i århundred-gamle træer med en diameter på over en meter.

For Grøn Ara kan man sige, at det er i "11. time", at der handles for at redde arten. Som eksempel er artens udbredelse på 100 år skrumpet ind med 90% i nabolandet Costa Rica, der jo ellers er kendt for et godt nationalpark-system. Men lige præcis den atlantiske lavlands-regnskov har været meget dårligt beskyttet. I dag findes her blot en bestand på 25 par, og man frygter, at det er for lidt til at sikre artens overlevelse. Derfor er man i færd med at etablere en ny nationalpark Maquenque og oprette grønne korridorer mellem eksisterende reservater og nationalparker.

Samtidig er der indført forbud mod at fælde den eftertragtede træart; almendro (Dipteryx panamensis). Almendroen er den grønne aras foretrukne redetræ. Desværre er det stadig tilladt at importere træet fra Nicaragua...

Situationen i Nicaragua

På en mission for Nepenthes i april 2004 kunne min rejseledsager Jonas Hansen og jeg ved selvsyn konstatere, at der er etableret landsbyer på op til 100 huse inde i kernezonen af Indio Maíz-reservatet!

af de ulovlige bosættere, men det er åbenlyst, at der bliver set igennem fingre med tilstedeværelsen af de mange mennesker. I øjeblikket er et arbejde i gang, som skal resultere i en ny forvaltningsplan for reservatet. Det frygtes, at anbefalingen bliver, at reservatgrænserne flyttes, således at de allerede bosatte får lov til at blive hvor de er – en glidebane som hurtigt kan danne præcedens, og så er fremtiden for Grøn Ara og mange andre arter for alvor i fare.

I Nicaragua er situationen meget anderledes. Her findes ganske vist et nationalt reservat-system, oprettet under den sandinistiske regering i 1980'erne. Der findes også meget mere natur i Nicaragua, der er 3 gange så stort som Costa Rica. Men Nicaragua er et fattigt u-land, som dårligt har råd til at passe på sine naturrigdomme. Efter borgerkrigens slutning i 1990 er afskovningen gået stærkt. Fattige jordløse bønder fra den vestlige del af landet invaderer store "tomme" landområder langs Atlanterhavskysten. Samtidig er store træfirmaer rykket ind i områderne og har hentet maghoni og andre ædle træarter ud.

Desværre kan det konstateres, at de eksisterende reservater nyder for ringe beskyttelse, selv når de som Indio Maíz-reservatet står opført på listen over UNESCOs biosfære-reservater. Og Indio Maíz er oven i købet et af de få reservater, som rent faktisk har tilknyttet et korps af reservatbetjente med Miljømi-

nisteriets uniformer, hvis opgave det er at sikre kernezonen mod ulovlig indtrængen og bosættelse. Dette korps er betalt af internationale hjælpeprogrammer, bl.a. Danida.

Der er imidlertid et stort pres på det politiske system for at give efter for indtrængen af bønder, som søger ny jord at opdyrke, og korrupsion er stadig et meget udbredt fænomen på alle niveauer. På papiret burde Indio Maíz-reservatet udgøre en sikring af Grøn Aras overlevelse – 2700 km² regnskov giver immervæk plads til mange papegøjer – men den manglende effektivitet i kontrollen betyder en reel risiko for, at beskyttelsen kan bryde sammen.

På en mission for Nepenthes i april 2004 kunne min rejseledsager Jonas Hansen og jeg ved selvsyn konstatere, at der er etableret landsbyer på op til 100 huse inde i kernezonen af Indio Maíz-reservatet! Miljøministeriet melder fra tid til anden om udsmidning

Hjælp ARA'en!

Du kan være med til støtte bevarelsen af en af verdens største og mest karismatiske papegøjer – den grønne ara.

Samtidig medvirker dit bidrag til, at mange andre dyrearter som jaguarer, tapirer og pile-giftfrøer også sikres. Og ikke mindst bidrager du til at fattige bønder i Indio Maíz regnskoven får bedre fremtidsmuligheder.

Du kan indbetale det beløb du ønsker at støtte med på Nepenthes' webshop <http://shop.nepenthes.dk>
Alle beløb, store som små, er velkomne!

Du kan også få tilsendt et FI-kort til indbetaling. Ring da venligst til kontoret i Århus på 86135232. Eller du kan indbetale direkte på kontonr.: 8401-1715384 (Merkur Bank)

Nepenthes vil løbende orientere om kampagnen. De første penge forventes at blive udbetalt til bønderne i forbindelse med papegøjefestivalen i april 2006.

Mere information om kampagnen findes på <http://www.nepenthes.dk/ara>